

Artsdatabanken

7491 TRONDHEIM

Trondheim, 01.02.2016

Deres ref.:
2015/16423/lg

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2015/11943

Saksbehandler:
Esten Ødegaard

Høringsuttalelse - Vurdering av fremmede arters påvirkning

Vi takker for invitasjon til å gi innspill til Artsdatabankens vurderingsmetode for fremmede arter. Innledningsvis vil vi vise til innspillet Miljødirektoratet ga til Artsdatabankens videre arbeid med økologiske risikovurderinger av fremmede arter 31.03.2014. Vi har følgende kommentarer til det nye kriteriesettet og synliggjøringen av resultatene fra vurderingene i innsynsløsningen til FremmedArtsBasen (Søk fremmede arter).

Usikkerhet

Etter Miljødirektoratets syn er det viktig at usikkerheten både mht. risikokategori og delkategoriene til de ulike kriteriene synliggjøres i innsynsløsningen til FremmedArtsBasen (heretter FAB), ved at sannsynligheten for at de sanne verdiene ligger i ulike kategorier angis. For en art som gis risikokategori høy risiko, er det for eksempel ønskelig å få oppgitt hvor stor sannsynlighet det er for at arten utgjør henholdsvis lav risiko, potensielt høy risiko, høy risiko og svært høy risiko. En slik angivelse vil gjøre det lettere for myndighetene å vektlegge usikkerhet ved avgjørelser knyttet til de risikovurderte artene.

Synliggjøring av regionale forskjeller i risiko

Miljødirektoratet har tidligere pekt på behovet for en tydeliggjøring av hvor i Norge de risikovurderte artene medfører risiko, og ser positivt på at det legges til rette for dette i 2017.

Artsegenskaper

Når det gjelder avkrysningsboksene for naturlig opprinnelse, ser vi gjerne at områdene Afrika, Asia og Sør- og Mellom-Amerika deles inn i mindre regioner pga. de store klimatiske variasjonene innenfor disse områdene.

Spredningsveier

Miljødirektoratet støtter bruken av en internasjonalt anerkjent kategorisering av spredningsveier. Vi savner imidlertid spredningsveien ballastsand-/jord (92 fremmede arter er oppført med denne spredningsveien i FAB), og ønsker også en kategori «av løsmasser» under «(3) «Forurensing». Videre skulle vi gjerne sett av det ble differensiert mellom planter med og uten jord som innførselsvei. Det hadde vært nyttig om Artsdatabanken kunne synliggjøre sammenhengen mellom kategoriene fra 2012 og de nye inndelingen og samtidig vurderte om noen av kategoriene fra 2012 som fremkommer

mindre tydelig i 2017-inndelingen, kunne spesifiseres som egne kategorier på et nivå under «Underkategori». En slik oversikt vil bidra til at det blir lettere å følge utviklingen mht. spredningsveier over tid.

Hvilke arter bør vurderes?

Det er etter Miljødirektoratets syn viktig at det i 2017 åpnes for å vurdere et utvalg regionalt fremmede arter. Miljødirektoratet mener videre at det er naturlig å også inkludere et utvalg foredlede varianter av plantearter i risikovurderingen av noen av de fremmede planteartene. Mange hageplanter selges ikke som arten alene, men heller som en sort eller kultivar av arten. For forbrukere og myndighetene er det viktig at risikovurderingene forholder seg til det plantematerialet som er tilgjengelig og benyttes.

Vi forstår det slik at relevante myndigheter på et senere tidspunkt vil bli forespurt om å gi et innspill til encellede organismer, regionalt fremmede arter og dørstokkarter som ønskes vurdert i 2017. For øvrig viser til vårt tidligere innspill til utvalget av arter som skal risikovurderes (brev datert 31. mars 2014).

Økosystemtjenester

Miljødirektoratet har tidligere spilt inn behov for at effekter på økosystemtjenester av de vurderte artene synliggjøres, og forstår det slik at denne informasjonen vil inkluderes i artsinformasjonen om de vurderte artene, og vil være tilgjengelig i innsynsløsningen til FAB. For å få en mest mulig ensartet angivelse av effekter på økosystemtjenester, ser vi gjerne at det benyttes avkrysningsbokser for ulike typer økosystemtjenester, i tillegg til at fritekst kan benyttes for nærmere beskrivelse.

Informasjon i innsynsløsningen til FAB

FAB er en svært nyttig database både for forvaltningen og publikum. Vi ser imidlertid et behov for at informasjonen om ligger i basen blir lettere å forstå for publikum. Kanskje kan ordforklaringene jf. side 43 i veilederen, bli inkludert som hjelpetekst i innsynsløsningen til FAB. Videre hadde det vært nyttig om informasjonen i kapittelet «Økologisk effekt» ble mer utdypet. Eksempel: Gravmyrt (*Vinca minor*) har i Fremmede arter i Norge- med norsk svarteliste 2012 fått vurderingen SE: 4a, 3df. Planten påvirker med andre ord bl.a. truede arter/nøkkelararter og truede/sjeldne naturtyper negativt. I avsnittet økologisk effekt er det nevnt hvilken naturtype som planten påvirker negativt, men ikke hvilke truede arter/nøkkelararter planten påvirker. Dersom dette er kjent informasjon hadde det vært hensiktsmessig om også de arter som arten påvirker negativt blir spesifisert. Dersom det ikke er kjent hvilke, bør dette nevnes. Videre er det ønskelig at det presiseres i innsynsløsningen til FAB hvilke naturtyper den fremmede arten er observert i og hvilke naturtyper arten potensielt kan fremkomme i. Det er også nyttig om rødlistestatus for rødlistede naturtyper vises i innsynsløsningen. Dersom rødlistestatus vises i innsynsløsningen til FAB vil det også være lettere å skille mellom naturtyper som er navngitt etter NIN 1 (rødlistede naturtyper) og NIN 2 (andre naturtyper).

Mange aktører har satt seg grundig inn i innholdet i Fremmede arter i Norge- med norsk svarteliste 2012 og innholdet i innsynsløsningen til FAB. Når Artsdatabanken skal gjøre nye vurderinger basert på en oppdatert metodikk hadde det vært nyttig om det for de vurderte artene tydelig fremgår hvilken informasjon som er forskjellig fra vurderingene fra 2012.

Som Miljødirektoratet tidligere har spilt inn, ser vi gjerne at mye av informasjonen som er tilgjengelig i innsynsløsningen til FAB oversettes til engelsk.

Miljødirektoratet viser for øvrig til tidligere innspill om innholdet i innsynsløsningen til FAB («Tilleggsinformasjon om risikovurderte arter» i brev datert 31. mars 2014).

Miljødirektoratet forstår det slik at Vitenskapskomiteen for mattrygghet, som også vurderer miljørisiko ved fremmede arter, er involvert i utviklingen av Artsdatabankens kriteriesett for risikovurdering av fremmede arter. Dette er et viktig og nødvendig samarbeid for å sikre at ressursene som benyttes til å utvikle metodikk for miljørisikovurdering av fremmede arter blir godt utnyttet, og bidrar til at både Artsdatabanken og VKM får et godt grunnlag for sine risikovurderinger av fremmede arter.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Bjarte Rambjør Heide
seksjonsleder

Esten Ødegaard
prosjektleder